

LADY ALMINA
ÉS A VALÓDI
Downton Abbey

HIGHCLERE CASTLE ELVESZETT ÖRÖKSÉGE

*fine
selection*

CARNARVON GRÓFNÉJA

CARNARVON GRÓFNÉJA

LADY ALMINA

ÉS A VALÓDI

Downton Abbey

HIGHCLERE CASTLE ELVESZETT ÖRÖKSÉGE

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2021

TARTALOMJEGYZÉK

Prológus	9
1. fejezet: Fény és pompa	11
2. fejezet: Isten hozta Highclere-ben	24
3. fejezet: Az elsőbálozó Almina	36
4. fejezet: Óladysége győzelme	50
5. fejezet: Élet az alsó szinten	59
6. fejezet: Estélyi ruhában	77
7. fejezet: Eduárd kori Egyiptom.	94
8. fejezet: Az aranykor vége	107
9. fejezet: 1914 nyara	125
10. fejezet: Fegyverbe hívás	133
11. fejezet: Elveszett éden	146
12. fejezet: Háborús hősök	158
13. fejezet: Költözik a kórház	170
14. fejezet: Halál a lövészárkokban	181
15. fejezet: Sötét idők	196
16. fejezet: Az ígért vég	206
17. fejezet: Háborúból békébe	221
18. fejezet: Újabb csillogó szezon	234
19. fejezet: „Csodálatos dolgok”	249
20. fejezet: Kihunynak a fények	260
21. fejezet: Örökség	275
Epilógus: Almina öröksége	287
Köszönetnyilvánítás	294
Levélátiratok	296
Képjegyzék	299
Irodalomjegyzék	300
Méltatások	304

PROLÓGUS

EZ A KÖNYV EGY RENDKÍVÜLI NŐRŐL, Almina Carnarvonról szól, a családról, amelybe beházasodott, a kastélyról, amely az otthonává vált, az ott dolgozó emberekről, valamint a kastély átalakulásáról az első világháború alatt, amikor sebesült katonák kórháza lett.

Nem történelemkönyv, noha szembeállítja egymással az Eduárd-korszak bőségét, az első világháború komor súlyát és a konfliktus utáni talpra állás korai éveit.

Nem életrajz, de nem is fiktív történet: szereplőit történelmi díszletek közé helyezi, az adott korszakban íródott levelek, naplók, látogatókönyvek és háztartási számlák alapján megformálva őket.

Almina Carnarvon mérhetetlenül gazdag örökös nő volt, Alfred de Rothschild törvénytelen leánya. Carnarvon ötödik grófjával kötött házasságot, aki kulcsfigurának számított az Eduárd korabeli Británia társadalmában. A férfit sok és sokféle dolog érdekelte. Rajongott a könyvekért, az utazásért, és minden lehetőséget megragadott arra, hogy felfedezze a korát átformáló technológiákat. Leghíresebb tette, hogy Howard Carterrel közösen ő fedezte fel Tutanhamon sírját.

Almina mind lelki vonatkozásban, mind anyagi tekintetben hihetetlenül nagylelkű asszony volt. Vendégként jó néhányszor részt vett a legnagyobb királyi parádékon, egészen addig, amíg – sok emberhez hasonlóan – az első világháború az ő életét is át nem formálta, amikor is fényűző fogadások szervezése helyett kórházakat működtetett, és ügyes ápolónőnek, tehetséges gyógyítónak bizonyult.

A Highclere Castle ma is Carnarvon grófjainak otthona. Televíziós alteregója, a Downton Abbey révén emberek milliói számára vált ismertté, mint egy olyan családregény helyszíne, ami a világ több mint száz országában hozta lázba a nézőket.

Én itt éltem életem elmúlt húsz évét, így megismertem a kastély minden zegét-zugát. Kutatásaim nyomán sok részlet napvilágot látott az egykor itt élt, lenyűgöző emberek történetéből, de még sokkal több vár felfedezésre. Még csak az út elején járok.

Carnarvon grófnéja

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F. M. Carnarvon'. The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath.

1

FÉNY ÉS POMPA

I 895. JÚNIUS 26-ÁN, EGY SZERDAI NAPON Miss Almina Victoria Marie Alexandra Wombwell, egy döbbenetesen szép, ám némi-képp kétes társadalmi helyzetű tizenkilenc éves hajadon férjhez ment George Edward Stanhope Molyneux Herberthez, Carnarvon ötödik grófjához a westminsteri Szent Margit-templomban.

Gyönyörű nap volt, az ezeréves fehér kőtemplomot megtöltötte az emberek sokasága és ellepték a pompás virágok. A vőlegény vendégei közül néhányan talán meg is jegyezték, hogy a dekoráció kissé hivalkodó. A templomi főhajót magas, cserepes pálmákkal töltötték meg, míg az oldalfülkékből páfrányok ömlöttek elő. A karzatot és a szentélyt fehér liliomokkal, pünkösdi rózsával, orchideákkal és különféle rózsákkal díszítették. Jól felismerhető egzotikus jegyek vegyültek az angol nyári virágok mámorító illatával. Szokatlan látványosság volt

mindez, de hát ebben az esküvőben semmi sem tartozott a szokványos dolgok közé. Almina neve, születésének körülményei és legfőképpen rendkívüli vagyona mind hozzájárultak ahhoz, hogy ezt az eseményt ne lehessen az elit társaság tipikus esküvői közé sorolni.

A gróf a huszonkilencedik születésnapján lépett frigyre. Családja és címe előkelő, ő maga pedig karcsú, elbűvölő férfi volt, ha némileg tartózkodó is. Rendelkezett házzal Londonban csakúgy, mint Hampshire-ben, Somersetben, Nottinghamshire-ben és Derbyshire-ben. A birtokai nagyok voltak, a házait a régi mesterek festményei, a keletre tett utazásokról hazahozott tárgyak és szépséges francia bútorok töltötték meg. Természetesen szívesen fogadták őt az ország összes szalonjában, és minden partira meghívták Londonban, különösen, ha akadt a háznál egy eladósorban levő lány vagy unokahúg, akit megismertethettek a gróffal. Noha egy ilyen különleges eseményen kétségkívül szívélyesen viselkedtek, bizonyára akadt néhány igencsak csalódott hölgy az aznap összegyűltek között.

A gróf a násznagyával, Victor Duleep Singh herceggel érkezett, jó barátjával az etoni, majd cambridge-i évekből. A herceg a pandzsábi exmaharadzsza fia volt, azé, aki birtokolta a Koh-i-Noor gyémántot, mielőtt azt a britek elkobozták, hogy belefoglalják Viktória királynő, India császárnője koronaékszereibe.

A napsütés a templomba áradt az új ólomüveg ablakokon át, amelyek különböző évszázadok angol hőseit ábrázolták. Az öreg templomot, ami a Westminster-apátság mellett áll, nem sokkal előtte renoválta Sir George Gilbert Scott, a viktoriánus kor kimagasló építész. Az épület minden ízében a hagyományos és a modern viktoriánus elegye volt. Tökéletes színhelyet biztosított ehhez a házasságkötéshez, ahol a felek a társadalom ennyire különböző osztályából

érkeztek, ám mindketten rendelkeztek valamivel, amire a másiknak szüksége volt.

Ahogy az orgonista, Mr. Baines belekezdett a *The Voice That Breathed o'er Eden* című egyházi ének nyitóakkordjaiba, Almína, aki addig a bejárat előcsarnokában várakozott, megtette első lépéseit. Lassan haladt, és annyi nyugalmat és méltóságot mutatott, amennyit csak össze tudott szedni magában a temérdek szempár keresztútjében. Kesztyűs kezét könnyedén a bácsikájáén, Sir George Wombwel-lén nyugtatta. Biztosan ideges volt, ám ugyanakkor izgatott is. A hamarosan férjévé váló gróf sógora, lord Burghclere korábban megjegyezte, hogy Almína afféle „naiv leányka”, de ugyanakkor „fülig szerelmesnek” tűnik, aki alig bírta magával az esküvője napját megelőző hetekben és napokban.

Talán némi bátorítást merített annak tudatából, hogy csodálatosan néz ki. Aprócska termetű volt, alig több mint öt láb (152 cm). Kék szeméhez és egyenes orrához fényes barna haj párosult, amit elegánsan magasra tornyoztak a fején. Leendő sógornője, Winifred Burghclere úgy írta le őt, mint „nagyon csinos, makulátlan alakú, csöpp derekú” lányt. A korszak nyelvén szólva hamisítatlan „Zsebvénusz” volt.

Finom selyemtüllből készült fátyla alatt Almína kis narancsvirág-koszorút viselt. Ruháját a párizsi Worth Divatház készítette. Charles Worth számított a kor legelegánsabb nőiruha-tervezőjének, aki a pompás anyagok és a pazar díszítések használatáról volt ismert. Almína ruháját a legdrágább düsesz szaténból készítették, teljes hosszúságú udvari uszályal. A szaténra az egyik vállán összefogott csipkefátyolréteg borult. A szoknyarészt valódi narancsvirágokkal varrták ki, és Almína a vőlegény ajándékát is viselte: egy igen-igen régi és nagy ritkaságnak számító francia csipkét, amit beledolgoztak a ruhába.

Mindezek együttese adta hírül Almina lélegzetelállító bevonulását a nyilvánosság színpadára. Igaz, hogy 1893 májusában nagynénje, lady Julia Wombwell bemutatta őt a királyi udvarnál, vagyis a debütálásán túl volt, viszont az ezt követő, gondosan megválogatott vendégekből álló, igazán előkelő társasági eseményekre nem kapott meghívást. Almina származásának apai ága rengeteg pletykának szolgáltatott alapot, és nem létezett annyi kifinomult ruha és olyan kifogástalan modor, ami bebocsáttatást szerzett volna számára a társaságot csendesen uraló nemes dámák szalonjaiba. Így aztán Almina nem volt jelen a debütálási szezonjának összes meghatározó bálján, pedig ezeket az alkalmakat arra találták ki, hogy egy ifjú hölgy magára vonja egy partiképes úriember figyelmét. Mindezek ellenére Almina mégis a legfelsőbb rendből biztosította magának a leendő férjet, és öltözködése híven igazodott annak a nőnek a szerepéhez, aki éppen felemelkedik az arisztokrácia legmagasabb rétegébe.

Nyolc koszorúslány – Almina kuzinja, Miss Wombwell, a völegénye két húga, lady Margaret és lady Victoria Herbert, lady Kathleen Cuffe, Kathleen Singh hercegnő és Sophie Singh hercegnő, Miss Evelyn Jenkins, valamint Miss Davies – és két apród követte Alminát. Az összes koszorúslány krémszínű selyemmuszlint viselt a halványkék szalaggal szegélyezett, fehér szaténszoknyák fölött. A bájos látványt óriási, krémszínű szalmakalapok tették teljessé, amiket fehér selyemmuszlin, tollak és szalagok díszítettek. Mögöttük a méltóságos Mervyn Herbert és lord Arthur Hay haladt, XV. Lajos korabeli, fehér és ezüstszínű udvari kosztümbe öltözve, hozzáillő kalappal.

Almina már csaknem másfél éve ismerte a völegényét. Kettesben egy percet sem töltöttek el soha, de társasági összejövetelek alkalmával vagy fél tucatszor találkoztak. Ennyi szinte bizonyosan nem lehetett elég ahhoz, hogy Almina rájöjjön, a gróf által viselt szalonkabát

– amire rábeszéltek az esküvője tiszteletére – mennyire eltér a szokásos, kényelmes öltözködési stílusától.

Amikor az ifjú pár az oltár előtt állt, a mögöttük összegyűlt családtagok és barátok fényűző keresztmetszetét adták az előkelőknek és hatalmasoknak, közöttük egy maroknyi, némileg kétes hátterű egyénnel. Jobb oldalon ült a vőlegény családja: mostohaanyja, az özvegy Carnarvon grófné, valamint féltestvére, a méltóságos Aubrey Herbert, a Howard család, Pembroke grófja, Portsmouth, Bathurst és Cadogan grófjai és grófnéi, jó barátok, mint lord Ashburton, lord de Grey, továbbá Bristol őrgrófja és őrgrófnéja. Jelen voltak Marlborough és Devonshire hercegnői, akárcsak lord és lady Charteris és a londoni előkelő társaság nagyobb része.

Lord Rosebery, a volt miniszterelnök is megjelent vendégként. Mindössze négy nappal az esküvőt megelőzően tett látogatást a windsori kastélyban, hogy beadja lemondását a királynőnek, aki ezek után lord Salisburyt kérte fel kormányalakításra. Viktória királynő, aki már sok éve visszavonult életet élt, nem jelent ugyan meg, ám üdvözetét küldte az ifjú párnak. Régi kapcsolat fűzte őt a Carnarvonokhoz: a gróf legkisebb húgának a királynő volt a keresztanyja.

A menyasszony családja és barátai meglehetősen különböztek az előbbiektől. Almina francia édesanyja, Marie Wombwell, Marie Boyer néven született egy párizsi bankár lányaként. Őket kettejüket megfigyelve könnyen le lehetett vonni a következtetést, miszerint Almina az elevenségét és az ízlését Marie-től kapta örökbe. Sir George Wombwell, Marie néhai férjének fivére előrelépett, hogy ő adja ki Alminát menyasszonyként. A Wombwellek mellett a legbefolyásosabb, mesés gazdagságú, a nemességét újonnan nyert kereskedőosztály számos képviselője ült. Itt volt Sir Alfred de Rothschild, de Worms báró és báróné, Ferdinand de Rothschild báró, Adolphe de

Rothschild báró, lady de Rothschild, Mr. Reuben Sassoon, négy további Sassoon unokatestvér, Mr. Wertheimer, Mr. és Mrs. Ephrussi, de Hirsch báró és báróné. Marie és Sir Alfred is rengeteg színházbéli barátal rendelkezett, és az ünnepekt primadonna, Adelina Patti, most már madame Nicolini, ugyancsak a vendégek közt foglalt helyet.

Ahogy Almina a jövőjén töprengett, miközben ott állt a híres lelkészek csoportja előtt, akiket a házasságkötés celebrálására kértek fel, kezével újdonsült férje kezében, talán félt egy kissé, és ideges volt az előtte álló házasság gondolatától. Talán elkapta az anyja pillantását, ami emlékeztette arra, hogy milyen messzire jutott. Ugyanakkor annak is tudatában lehetett, hogy a Carnarvon grófja és Alfred de Rothschild által aláírt házassági szerződés révén olyan elképesztő méretű gazdagság védelmezi, ami képes őt tiszteletre méltóvá tenni, és társadalmi elfogadottságot vásárolni számára, továbbá bekerülést jelent a késő viktoriánus Anglia egyik legelőkelőbb és legjobb kapcsolatokkal rendelkező családjába. Almina a Szent Margit-templomba egy zsidó bankár és egy francia kitartott nő törvénytelen lányaként lépett be, ám úgy vonult ki Wagner *Lobengrin* nászindulójának dalamára, mint Carnarvon ötödik grófnéja. Az átalakulása nem is lehetett volna teljesebb.

Ez a figyelemre méltó felemelkedés a társadalmi ranglétrán nem volt azonban teljesen gondoktól mentes. Még a Rothschildok pénze sem kompenzálhatta azt a tényt, hogy Mrs. Marie Wombwell – a megrögzött italozó és vakmerő szerencsejátékos Frederick Wombwell özvegyét, és ami lényegesebb, Sir Alfred régi, bizalmas barátnőjét – nem fogadta el a társaság.

Almina a gyermekkorát Párizs és London között ingázva töltötte, bakfiséveit pedig Mayfair szívében, a nyugat-londoni Bruton Street

20. szám alatt. Alkalmanként a yorkshire-i Wombwelleket is meglátogatták. Sir George és lady Julia a férje halála után is roppant kedvesen viselkedtek Marie-val és a gyermekeivel. A mayfairi cím kiválónak számított, Marie Wombwell renoméja azonban korántsem.

Noha férjes asszony volt, elidegenedett az urától, amikor megismerkedett Sir Alfreddel. Sir Alfred a közélet vezető alakja volt; húsz éven keresztül töltötte be a Bank of England igazgatói posztját, ezenfelül agglégényként, esztétaként és elismert világfíként tartották számon. Élvezettel költötte mérhetetlen családi vagyonát olyan pazar életstílusra, amelyben helyet kaptak úgynevezett „körberajongó vacsorák” is. Ezeket az estélyeket úriember barátai örömeire szervezte, akik itt találkozhattak az előkelő társaságban éppen felkapottnak számító hölgyekkel.

Marie-t talán a saját apja mutatta be Sir Alfrednek, aki a bankvilágbeli kapcsolatok révén ismerte, vagy talán Sir George és lady Julia, akik vendégként több hétvégét eltöltötték nála a buckinghamshire-i Halton House-ban. Alfred és Marie osztoztak a színház és az opera iránti szenvedélyben, és közeli barátok, majd szeretők lettek. Alfred bőkezű társaságnak bizonyult, aki gavallérosan bánt Marie-val és a lányával. Minthogy Alfred készen állt hatalmas pénzüsszegeket költeni a lányra, Almina komoly jelöltnek számított a házassági piacon. Azt viszont még maga Marie sem tudta volna elképzelni legvadabb álmaiban sem, hogy a lánya képes akkora ugrásra, ami egyenesen az elit kellős közepébe viszi.

Ez a siker kétségkívül Marie fejébe szállt. Kifejezetten ragaszkodott ahhoz, hogy az esküvői villásreggeli helyszínének az alkalomhoz méltóan fenségesnek kell lennie, csakhogy ez óriási problémákat okozott az etikett szempontjából. A hagyomány szerint az ünneplést a menyasszony családjának otthonában volt szokás tartani, ez

azonban lehetetlen volt, mivel az anyja társadalmilag kitaszítottnak számított, az apját pedig a látszat kedvéért a keresztajának nevezték. A Rothschildok pénzével fizettek a pompázatos ünnepegért, amelyet viszont nem tarthattak meg egy Rothschild házában.

Elsie, az ötödik gróf mostohaanyja és az esküvői előkészületek fő mozgatórugója, hetekig rágódott ezen a feladványon. Amint azt Portsmouth grófnéjának, a gróf szerető nénikéjének írta: „Van egy kis családi gondunk. Mi nem is hívtuk meg őt [Mrs. Wombwellt], és nem is láttuk vendégül, noha Almina természetesen folyamatosan velünk volt.” Elsie, akiben ösztönös kedvesség lakozott, és Alminát a szárnyai alá vette, mérhetetlen kifinomultsággal tudakozódott az olyan családtagok körében, mint lord és lady Stanhope, azt remélve, hogy biztosítani tud egy semleges, ugyanakkor lenyűgöző helyszínt az esküvői villásreggeli számára. Több házat is felkínáltak, ám egyiket sem fogadták el, míg végül Mr. Astor felajánlotta, hogy kölcsönadja a Berkeley Square déli oldalán álló Lansdowne House-t, és abban már Marie is egyetértett, hogy az kitűnően megfelel.

Így hát a templomi szertartás után a vendégek a mayfairi palota felé vették útjukat. Impozáns épület volt, amelyet Robert Adam tervezett és épített 1763-ban, és rengeteg elegáns fogadószobával rendelkezett. A bejárati csarnokot hortenziákkal töltötték meg, utána pedig minden egyes termet más-más virág témájára díszítettek. A Szent Margit-templomhoz hasonlóan a díszteremben elsősorban pálmák és páfrányok kaptak helyet, és Gottlieb Bécsből átszállított, ünnepezt zenekara játszott a legújabb divatos valcereket. Az italokat az egyik szobában szolgálták fel, a villásreggelit pedig, beleértve egy háromemeletes tortát is, egy másikban. Mrs. Wombwell sötétbordó ruhában üdvözölte a vendégeket, míg Elsie, Carnarvon özvegy grófnéja, akinek a rangja magától értetődően megszabta, hogy ő álljon az

első helyen a gratulációt fogadók sorában, zöld és rózsaszín taftse-lyem ruhát viselt.

Mind a menyasszonynak, mind a vőlegénynek szánt esküvői ajándékokat gondosan lajstromba vették és köszömlére tették a fogadáson. Almina Sir Alfredtől egy káprázatos smaragd nyakéket és -tíarát kapott, olyan ékszereket, amik illettek az új rangjához, és amiket viselhet, akár Highclere-ben, akár a városban szórakozik. Elképesztő mennyiségű gyönyörű holmi gyűlt össze, a kristályvázáktól kezdve az arany parfümösüvegcséig és végtelen számú *objets de vertu*¹. A vőlegényt hasonlóan lenyűgöző, drágakővel kirakott ékszerekkel és dísztárgyakkal ajándékozták meg, a gyűrűktől a cigarettatárcáig.

Az összes korábbi aggodalom ellenére a nap zökkenőmentesen telt el. Ha volt is némi mormogás Mrs. Wombwell felemelkedésével kapcsolatban, az csak csendben hangzott el. Mrs. Wombwell kifogástalanul viselkedett, és mindenki diszkrét hallgatásba merült az Alfred de Rothschild által játszott szerepet illetően. Sőt, a látványos esküvőt a szezon egyik legsikeresebb eseményének ítélték.

Almina számára a félelem valódi pillanata talán nem akkor érkezett el, amikor belépett a templomba vagy Lansdowne House-ba, ahol végső soron ismerős arcok vették körül. Sokkal inkább akkor, amikor maga mögött hagyta a régi életét, a lánykorát, és megkezdte utazását Highclere-be. Az anyjától bizonyára kapott pár bátorító szót, az apjától pedig egy puszit és egy áldást. Most azonban meg kellett tennie az első lépéseit feleségként, egy tulajdonképpen idegen ember társaságában, aki egészen idáig semmi hajlandóságot nem mutatott arra, hogy jobban megismerje.

---

¹ Olyan apró, luxus használati tárgyak, amelyek a szó szoros értelmében nem ékszerek, mert az ember nem viseli magán őket. Ez lehet például arany cigarettatárca, öngyújtó vagy ún. minaudière (kis ékszertáska), vagy más hasonló luxustárgy.

Délután magukra hagyták a vendégeiket, és az újdonsült házaspárt lord Carnarvon főkocsisa, Henry Brickell átvitte Londonon a Paddington vasútállomásra, hogy ott különvonatra szállva vidékre utazzanak. Mézesheteik első felét a hampshire-i Highclere Castle-ban, a legnagyobb Carnarvon-birtokon készültek eltölteni. Mindketten átöltöztek. A gróf az első adandó alkalommal lerázta magáról hosszú, formális kabátját, és belebújt kedvenc, agyonhordott kék zakójába. Amint kiértek Londonból, ezt még egy szalmakalappal is kiegészítette. Almina egy elbűvölő, Pompadour-mintás fátyolszövet ruhát, gyémántokat és a párizsi Verrot által készített kalapot viselt.

Paddingtonból a vonatok este fél hétkor kellett megérkeznie a highclere-i állomásra. Lord és lady Carnarvon leszálltak, majd helyet foglaltak egy nyitott, négyülékes landau hintóban, amit a második kocsis hajtott és két pej ló húzott. Egy mérfölddel később a kocsis befordult a birtok kapuján, és a följük hajló fák meg sötét rododendronbokrok közt haladt a kanyargós úton. Amint elhagyták a Dunsmere-tó feletti Diana-templomot, a kastély tornyában elsütöttek egy puskát. Tíz perccel később a hintó megérkezett a park keresztútjához, és a pár kiszállt. A kocsifelhajtó fölé egy virágokkal díszített diadalívet állítottak fel. A birtok különböző részlegeinek vezetői – Mr. Hall, Mr. Storie, Mr. Lawrence és Mr. Weigall – kifogták a lovakat. A jószágigazgató és a főerdész ekkor köteleket rögzített a kocsihoz, amelybe ismét beszállt az ifjú pár. Ezután hús férfi vette kézbe a köteleket, hogy áthúzzák a hintót a diadalív alatt, majd végig az emelkedőn a kastély főkapujáig. A menetet a szolgálataiért hét guinea-t kapó Newbury Városi Zenekar kísérte egy élénk indulóval.

Jelen volt Newbury polgármestere, aki rövidesen átadta őlordságának a helybeliek esküvői ajándékát: egy emlékalbumot, ami a város lakónak a házasságkötés alkalmából küldött jókívánságait

tartalmazta, tökéletesen utánozva egy középkori kézirat stílusát. A Newbury Gabonacsarnok épületének és magának Highclere-nek a látképeivel illusztrálták, vajszerű borjúbőrbe kötötték, az elejére pedig két egymásba kapcsolódó C betűt nyomtak, a Carnarvon név kezdőbetűjeként.

A birtok néhány bérlője a parkból figyelte a történéseket. A zenekar egy nagy sátor alatt szórakoztatta a vendégsereget, ugyanekkor háromszázharminc helybéli gyermeknek teadélután tartottak. Bár félt volt, hogy az eseményt vihar zavarja meg, szerencsére az ég időben kitisztult mind a zúrra, mind a menyasszony és a vőlegény megérkezésére. Az év majdnem leghosszabb napja volt, és a nap még mindig fényesen sütött.

A zenekar bérén felül egy font, tizenegy shilling és hat penny került kifizetésre öt konstábler jelenlétének fejében, valamint kétfontnyi adományt kaptak a burghclere-i harangozók, akik azóta kongatták a harangokat a helyi templom tornyában, amióta a gróf és a grófné leszállt a vonatról.

A torony tetején, aminek kecses tornyocskáit és kőfaragását különféle heraldikai szimbólumok és szemlátomást a környezetet pásztázó szörnyek tarkították, a családi címer színeit büszkén viselő vörös és kék zászló lobogott.

Miután felvontatták az ifjú párt a kastély súlyos, fából készült főkapujáig, a gróf és a grófné ismét kiszállt a kocsiból, majd üdvözölte őket Mr. Albert Streatfield, a ház gondnoka (mely pozíciót általában inkább főkomornyikként emlegetik), valamint James Rutherford őrnagy (a birtok intézője) és hitvese.

Mi járhatott Almina fejében, miközben nézte, ahogy Highclere férfinjai azon fáradoznak, hogy elvontassák őt az úti céljához? Mi futott át az agyán, amikor a kastély új úrnőjeként felpillantott az

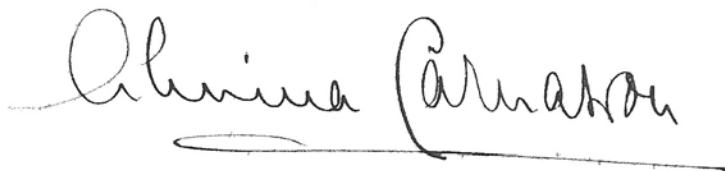
épületre? Nem ekkor látta először. Korábban már kétszer tett itt hétvégi látogatást az édesanyjával. Most azonban ő volt Carnarvon grófnéja, akitől elvárták, hogy sikeresen kormányozza a háztartást, és eleget tegyen nagyszámú kötelezettségének. Highclere-ben mindenkinek, akár a felsőbb, akár az alsó szinteken dolgozott, a gazdaságban vagy a konyhán, megvolt a maga betöltendő szerepe, és ebben Almina sem jelentett kivételt.

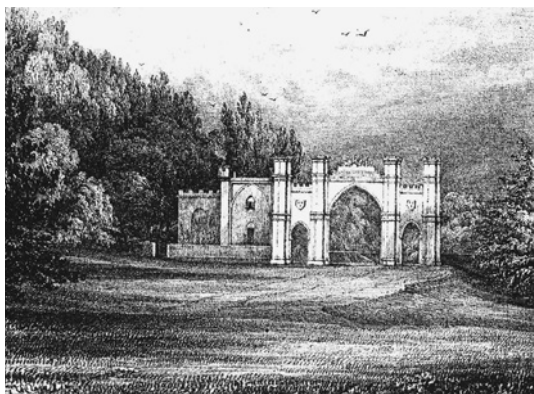
Biztosan mámorító érzés lehetett. Almina energikus, jó kedélyű lány volt, és a házasság, az anyaság, most pedig a Carnarvon dinasztia szolgálata nagyon is kellemes sorsnak tűnhetett a legtöbb lány számára, aki az ő helyébe képzelte magát. Hozzászokott, hogy elkényeztetett életet él, és semmi oka nem lehetett azt gyanítani, hogy valaha is hiányt szenvedne bármiben, amire vágyik. Máris nagyon szerelmes volt újdonsült férjébe. Ám azért biztosan félelem is vegyült az érzéseibe.

Ha korábban esetleg lett volna bármiféle kétsége, csupán egyetlen pillantást kellett vetnie a szombati sajtóra az esküvője után, hogy lás-sa, az élete ettől kezdve a nyilvánosság előtt zajlik. Az arisztokraták, a gazdag és híres emberek esküvőiről akkor és most is lelkesen tudósítottak a hírlapokban. A „Nők Világa” rovat a *Penny Illustrated* nevű újságban egész alakos portrét közölt Almináról (habár tévedésből a képaláírásban Miss Alice Wombwellként említették), és részletesen leírta az esküvői ruháját. Almina a csaknem teljes láthatatlanságból egy szempillantás alatt a média vizsgálódásának tárgyává vált. Az új státuszával sokféle nyomasztó dolog is együtt járt.

Alminának nem kellett sokáig találgatnia, hogy mit tartogat számára az élet. Lord Carnarvon a következő néhány napban körülvette hitvesét a parkban és a környező falvakban, hogy találkozzon a helyi családokkal, és aztán majd Almina elkezdhesse egyedül

felderíteni és megismerni új otthonát. A házasságukat követő vasárnap a highclere-i templomba mentek reggeli misére. Az épületet Westminsterhez hasonlóan Sir Gilbert Scott neve fémjelezte. Ő tervezte és építette fel a templomot úgy húsz évvel korábban, lord Carnarvon apja, a negyedik gróf felkérésére. Miután ezzel megvoltak, a pár elutazott a kontinensre, mézesheteik második részére. Végre esély nyílt számukra, hogy kettesben jól megismerhessék egymást. Két hetet töltöttek távol, aztán visszatértek Highclere-be, ahol folytatódott a mindennapi élet. Leszámítva azt, hogy Almina számára már soha többé semmi nem volt ugyanolyan.

A handwritten signature in black ink, reading "Almina Carnarvon". The signature is written in a cursive, flowing style. The first name "Almina" is written in a more compact, rounded script, while the last name "Carnarvon" is more elongated and features a prominent, sweeping underline that extends across the width of the signature.

2

ISTEN HOZTA HIGHCLERE-BEN

AMIKOR ALMINA AZON A NYÁR ELEJI NAPON kiszállt a hintójából az új otthona előtt, már hónapok óta nagyon vártak az érkezésére. A mindent behálózó pletykának és szóbeszédnek köszönhetően mindenféle információ és találgatás keringett a gróf ifjú arájáról a highclere-iek között.

A tizenkilencedik század végi nagy kúriák életét továbbra is az évszázadokon keresztül változatlan rend és felépítés jellemezte. A családok nemzedékeken át teljesítettek szolgálatot egy adott helyen. Highclere Castle a Carnarvon grófok családi fészke volt ugyan, ám a kastély egyben az ott szolgálók kastélya is volt, és a család az ő családjuk. Highclere erős kézzel kormányzott hajóként működött, kapitányként Streatfielddel, a főkomornyikkal. A valóság úgy nézett ki – és ezt mindenki tudta –, hogy a grófnék jöttek és a grófnék mentek.

Nem mintha Almina befolyása nem lett volna fontos, de azt nagyon hamar észre kellett vennie, hogy mindössze alkatrésze egy gépezetnek, amely jócskán túléli majd őt. Érkezésekor a kezdeti feladatához tartozott, hogy megértse azt a történelmet és azt a közösséget, amelynek a részesévé vált.

Highclere Castle a Winchester és Oxford, valamint a London és Bristol közötti út kereszteződésénél található. A felföldből kiemelkedő mészkőgerincre épült, és a Beacon Hill és Ladle Hill közti ókori út szegélyezi. Pontosan délre tőle ott a Siddown Hill, aminek tetején egy tizennyolcadik századi díszpavilon, a Heaven's Gate áll. Észak felé Newburyn is túl, egészen Oxford tornyaiig ellátni innen.

Ezt a vidéket régóta dicsérik természetes szépségéért. 1792-ben, alig több mint száz évvel azelőtt, hogy Almina Highclere-be érkezett, Archibald Robertson ezt írta helyrajzi felmérésében: „High Clere Park Hampshire-ben található, és merész jellegzetességei, amelyeket finoman emelkedő, majd kellemes völgyekbe átmenő, füves dombok egyvelege lágyít, és erdők meg vizek tesznek változatossá, nagymértékben maguknak követelik az utazó csodálatát, s tekinthető ennélfogva az ország egyik lelegegánsabb birtokának.”

Highclere-ben évezredek óta létezik emberi település. A Beacon Hillen található egy vaskori földvár, magát a területet pedig Winchester püspökei birtokolták nyolcszáz éven keresztül, mielőtt az világi kezekbe került volna. Végül a tizenhetedik század végén a Herbert családé – Pembroke grófjaié és Carnarvon grófjainak őseié – lett.

A park harmonikus elegyét mutatja a természetes és a tájkertészet által létrehozott sajátosságoknak, utóbbiakat a tizennyolcadik században Capability Brown alakította ki Carnarvon első grófja számára. A különféle kocsutak a vidék körvonalait követve kacsaringóznak, hogy elrejtsek, majd ismét felfedjék a kastély látképét.

Az elültetett növények ügyes elhelyezésével úgynevezett előteret és háttérrel, vagyis kisebb és nagyobb távlatú látképeket hoztak létre; ahová csak pillant az ember, külföldről behozott, egzotikus fák, bájjos sugárutak és cicomás díszpavilonok vezetik végig a tekintetét valami különösen látványos útvonalon. Ez egy saját, külön világ, és a látogatókat még most is lenyűgözi a hely átható szelleme, az egység a földbirtok, a kastély, valamint az ott élő és dolgozó emberek között.

A házat jelenlegi formájába a harmadik gróf számára építette át Sir Charles Barry, aki az angol parlament épületének újratervezését is jegyzi. Komoly vállalkozás volt. A régi, Erzsébet kori, tégglából készült udvarházat a tizennyolcadik század végén és a tizenkilencedik század elején alakították át György korabeli kastéllyá, de még ezt is teljességgel át kellett formálni. Az új épület alapkövét 1842-ben tették le. A munkálatok teljes tizenkét esztendő tettek igénybe, míg végül Highclere Castle, ahogy innentől fogva nevezték, tökéletesen uralta a környezetét. Igazán látványos épület, ami céltudatosságot és magabiztosságot sugároz; nem úgy tűnik, mintha az idők formálták volna ilyené, miközben a lakói toldozgatták-foldozgatták. Sokkal inkább egyetlen építész látomását tükrözi. A gótikus dísztoronyoskák akkoriban a létező legnagyobb divatnak számítottak, amikor a kora viktoriánus építészet szembeszállt a tizennyolcadik század klasszikus formatervezésével, és a középkori behatások felé fordult. Az épület azzal a szándékkal készült, hogy a látogatókat lenyűgözze építetőinek státusza és jó ízlése. Van egy kifejezetten férfias kisugárzása, stílusa a tömörséget és a szárnyaló méreteket a finomság fölébe helyezi.

Almina és az édesanyja gyakorta tettek látogatást Alfred de Rothschild vidéki birtokán, a buckinghamshire-i Halton House-ban, amely 1888-ban készült el. Halton egészen más stílust képviselt:

tiszta barokk fantáziát, és így tetőtől talpig megtestesítette azt, amit némiképp becsmérően „*le style Rothschild*”-nak, azaz Rothschild-stílusnak neveztek. Amikor Highclere-re pillantott, Alminában minden bizonnyal tudatosult, hogy noha mindössze ötven évvel régebbi Halton House-nál, földjei, elhelyezkedése, csoda szép bathi kövekből rakott, mézszínű tornya az angol hagyomány olyan eszméjét képviseli, ami teljességgel eltér minden addig általa ismerttől.

Még 1866 októberében történt, hogy egy különösképpen illusztris látogatót teljesen megigézett a kastély. Ahogy az épület felé a parkon keresztülkocsikázva közelített, így kiáltott fel: „Mily festői, milyen kies!”

Benjamin Disraeli, aki látogatása idején pénzügyminiszteri tisztelet töltött be, később pedig kétszer lett miniszterelnök, egy Paddingtonból Highclere-be létesített, külön vasútvonalon érkezett. Hintóval mentek érte, majd a London Lodge alatt hajtottak át vele, aminek boltozatos kapuívét klasszikus oszlopok tartják, és a tetején a Carnarvonok címere ékeskedik.

Rododendronok ligetei és elszórtan álló, mára már százötven esztendőös libanoni cédrusok között elhaladva, a csípős őszi levegő ellen a hintó takaróiba kényelmesen bebugyolált Disraeli minden irányba szabadon nézelődhetett, és csak ámult-bámult. A látkép mindenhol varázslatosnak bizonyult. Ahogy az út túlkanyarodott a Dunsmeretó fölött épült Diana-templomon, a fák fölött észrevehetővé váltak a kastély tornyocskáinak legfölső csúcsai, pedig még mindig több mint egy mérföld távolságban voltak. Disraeli megfigyelhette a vadaspark íves, középkori töltését, mielőtt egy fordulattal ráhajtottak a kastély főújtjára. Capability Brown rengeteget fáradozott az utolsó felhajtó látványos kialakításával. A kastély rézsútosan emelkedik ki a látogató szeme előtt, így még nagyobbnak és impozánsabbnak

látszik, mint amilyen valójában. Az egész táj olyan romantikusan inspirálta a kreatív gondolkodást, hogy a rákövetkező napon Disraeli és a házigazdája, Carnarvon negyedik grófia felettébb kellemes sétát tett a földeken keresztül, a ragyogó napsütésben, és közben az állam ügyeiről beszélgettek.

A negyedik gróf, Almina férjének apja nagyjából negyven évet szolgált le a politika színpadán. Disraeli vizitje idején gyarmatügyi államtitkár volt, mely pozíció kielégítette utazás iránti nagy imádatát, és eljuttatta őt Ausztráliába, Dél-Afrikába, Kanadába, Egyiptomba, valamint Új-Guineába. Az idő nagy részében a saját jachtján utazott, de számos, kormányzati ügyekkel kapcsolatos rövidebb kiküldetésben is részt vett Európa-szerte. Intellektuális érdeklődése igazán figyelemre méltó volt, és nemzedéke egyik legelső klasszikus tudósává vált, aki Homéroszt és Aiszküloszt éppúgy fordított, akárcsak Dantét. Összességében három konzervatív kabinetet szolgált végig. Először ízben lord Derby nevezte ki gyarmatügyi államtitkárnak, azután Disraeli, majd lord Salisbury Írország lordjává, azaz főkormányzó-jává tette. Szorgalmas munkájáról és alaposságáról ismerték, továbbá arról, hogy az elvek embere, aki kétszer is lemondott pozíciójáról, egyszer amiatt, ahogyan Disraeli a keleti kérdést kezelte, később pedig Írország önrendelkezésének kényes ügye miatt.

A negyedik gróf és az ő grófnéja volt az úttörője annak a gyakorlatnak, ami nemsokára divatos irányzattá vált: hogy a nagy kastélyokban hétvégi házi fogadásokat tartsanak. Ezek nem csupán társasági összejövetelként funkcionáltak, hanem kapcsolatépítő lehetőségként is, és a gróf közéletben betöltött kiemelkedő szerepének hála, Highclere a hatalom csomópontjává lett.

A gróf szerencsés módon olyan asszonyt vett hitveséül, aki tökéletes politikusfeleségnek bizonyult. Lady Evelyn Chesterfield

grófjának leányaként született, és a pár 1861 szeptemberében kötött frigyét a Westminster-apátságban, mely megtiszteltetés sok évszázad óta először jutott osztályrészéül nem királyi vérből valóknak. A becsületes, jólelkű, valamint gyors észjárással és ösztönös megértőkészséggel megáldott lady Evelyn nagy nyereség volt a férje számára. Bőkezűen osztogatták a politikusoknak, köztisztviselőknek, értelmiségieknek és utazóknak a Highclere-be szóló meghívásokat. A szakértelem így egy helyre gyűlhetett, és a bonyolult problémákra sokkal könnyebben lehetett kedvező megoldást lelni a parkban sétálva, vagy némi kiváló brandy és szivar társaságában a dohányzószobában, mint Westminster lázas légkörében.

A párnak négy gyermeke született: Winifred 1864-ben, George Edward, a fiú és örökös, aki aztán elvette Alminát feleségül, és négy hónappal Disraeli 1866-os látogatása előtt jött a világra, valamint még két leány. Margaret 1870-ben látta meg a napvilágot, és 1874. december 30-án született meg az a kisbaba, akit Victoriának kereszteltek.

Lady Carnarvon az utolsó gyermeke világrahozatala után többé nem épült fel. A szülést követően még húzta néhány napig, ez alatt az idő alatt Viktória királynő folytonosan érdeklődött az ő és az újszülött egészsége felől. A királynő az ő szeretett Albert hercege negyven évvel korábban bekövetkezett halála óta csaknem teljesen elzárkózott a külvilágtól, ám folyamatosan figyelemmel kísérte a barátai életét, és amint meghallotta a hírt, hogy lady Carnarvon így ágynak esett, kifejezte az irányú óhaját, hogy a gyermek keresztanyja legyen.

Evelyn rövid időre jobban lett, de 1875. január 25-én meghalt. Férjét ez mélységesen megrendítette, akárcsak az édesanyját, aki a gyengélkedése egész idejében a betegágya mellett volt. Sógornője, lady Portsmouth naplói tartalmaznak egy gyász sújtotta beszámolót

arról a bátorságról és nyugalomról, amit Evelyn mutatott, miközben itt hagyta ezt a világot. „Úgy sajog a szívem” – írta lady Portsmouth. Lady Carnarvont Highclere könyvtárában ravatalozták fel, és a park egy szépséges szögletében álló családi kápolnában temették el.

Kegyetlen veszteséget jelentett ez az egész család számára. A szülés akkoriban veszélyes vállalkozás volt, és senki sem mentesült a kockázat alól, még ha a létező legjobb orvosi ellátás állt is a rendelkezésére. Winifred tíz-, George (akit mindig Porchyként emlegettek, tiszteletbeli címéből, a lord Porchesterből származó becenévként) nyolc-, Margaret négyéves, a kis Victoria pedig mindössze háromhetes volt az édesanyjuk halálakor. Ámbátor az arisztokrata családokban a gyerekek gondját elsősorban a dajka viselte, lady Carnarvont nagyon szerették a gyermekei, és vigasztalhatatlanok voltak. Anyjuk halála után két értük rajongó, de idősecske nagynéni háza közt adogatták őket ide-oda, s ez a kissé kaotikus helyzet különösen szoros kapcsolat kialakulását segítette elő a két idősebb testvér között. Az, hogy ilyen zsenge korban elvesztette az édesanyját, nagyon is hozzájárulhatott az ötödik gróf érzelmi elzárkózásra való hajlamához, amit később még a saját fia is megjegyzett vele kapcsolatban.

Egy időre a hétvégi házi fogadások megszűntek, és Highclere meg a Carnarvonok a gyászba temetkeztek. A tizenkilencedik századi Angliában szigorú etikett irányította a gyászolás mikéntjét, különösen a királynő azon döntését követően, hogy Albert herceg 1861 decemberében bekövetkezett halála után visszavonul a közéletből. Speciális gyászruházatot kellett hordani, és a hozzátartozóktól elvárták, hogy elzárkózzanak a társasági élettől. Egy özvegyembernek fekete szalonkabátot kellett viselnie legalább egy esztendeig, a gyerekek pedig minimum hat hónapig feketében jártak, hogy megemlékezzenek szülőjük haláláról. Még a szolgák is fekete karszalagokat hordtak.

Egyetlen hölgy vagy úr sem vehetett részt bálon – még kevésbé adhattott ilyet – legalább egy évig egy közeli családtag elhunytát követően.

Ám aztán végül a negyedik gróf úgy határozott, hogy ideje továbblépni. 1878-ban rokonoknál tett látogatást Greystoke Castle-ban, a Tóvidéken, ahol egy nevetéssel és beszéddel teli ház fogadta. Alighanem azt érezhette, visszatér az életbe, s ez oda vezetett, hogy házassági ajánlatot tett kuzinjának, Elizabeth (Elsie) Howardnak, aki huszonkét évesen huszonöt évvel volt fiatalabb nála. Tizenkét évnyi igen boldog házasság során két fiuk született, Aubrey és Mervyn. Lord Carnarvon jó barátja, lady Phillimore ezt írta a férjének: „Ezek ketten igencsak boldogok együtt, és mindent napsugarassá tesznek maguk körül.”

Nem fér hozzá kétség, hogy a gyerekek gyermek- és kamaszkorát lényegesen könnyebbé tette a mostohaanyjuk érkezése, akivel aztán egész hátralevő életében szoros kapcsolatot ápoltak. Elsie anyáskodó alkat volt, és highclere-i jelenléte következtében Porchy, aki mindig is beteges gyermeknek számított, ismét egy állandó helyet nevezhetett az otthonának. A ház pedig újból magára ölthette korábbi szerepét mint társadalmi és politikai központ.

Bár Elsie lehetett engedékeny, Porchy apja eléggé egyértelművé tette, hogy a fegyelem és a szorgalom felettébb kívánatos tulajdonságok egy olyan fiatalember számára, aki egykor majd jelentős kötelességeket fog megörökölni. A negyedik gróf ugyan kedvelte az otromba tréfákat, mindazonáltal erős ösztönzést érzett a köz szolgálata iránt, mind Highclere-en belül, mind a hivatalában. A fiától is elvárta, hogy ennek szentelje magát. „A jó oktatás a legjobb örökség, amit a gyermekeinknek adhatunk”, hangoztatta.

Csakhogy Porchy, habár felfedezte a könyvek és az olvasás szeretetét, az ő „legnagyobb vigaszt”, nem örökölte az apja akadémikusi

szorgalmát. Korán kimaradt Etonból, és röviden fontolóra vett egy hadseregbeli karriert, de miután az orvosi vizsgálaton nem felelt meg, nekivágott a világ körüli utazásainak. Szerencséjére az apa nagylelkűnek és elnézőnek bizonyult, tökéletesen megértette fia nyughatatlan szellemét, lévén ő maga is megszállott utazó. A negyedik gróf alkalmanként ugyan csalódottnak érezte magát fia nemtörődömsége miatt, azonban értékelté örökösé veleszületett intelligenciáját és kíváncsi természetét. Porchy mindenesetre továbbra is megkapta a szükséges oktatást, mivel mindig utazott vele egy házitánító. Elfogadható folyékonyssággal beszélte a franciát, a németet és a klaszszikus nyelveket, ezenfelül tanult számtant, zenét és történelmet is.

Két évvel később Cambridge-be, a Trinity College-be került, ahol az első dolga volt felajánlani, hogy lekaparja a szobája faláról a festéket, és így a felszínre hozza az alatta levő, eredeti faburkolatot. Rajongott a város régiségboltjaiért, és többször lehetett megtalálni őt a newmarketi lóversenypályán, mint a könyvtárban. Sikeresen abszolvált két tanévet, majd megvásárolt egy 110 láb (33,5 m) hosszú jachtot, az *Aphroditét*, és keresztülvitorlázott a tengereken Vigótól a Zöldfoki-szigetekig, a Nyugat-Indiáktól Rióig. Olasz operát hallgatott Buenos Airesben, és hagyta magát rábeszélni, hogy ne a Magelán-szoroson térjen vissza, mivel az évnék abban az időszakában az túlságosan veszedelmesnek ígérkezett. A következő útja Dél-Afrika-ba vitte, ahol elefántra vadászott, és rémes megrázkódtatás érte, amikor az elefánt megfordította a játszmat, és felkergette őt egy fára.

Mérhetetlen mennyiségű könyvet olvasott azokról az országokról, ahova ellátogatott, és menet közben is tanult, türelmet, önállóságot és higgadságot sajátítva el. A tengerészélet gyakorlatiassága megkövetelte, hogy ő is a legénység tagjává váljon, akár a kormányt kellett átvenni, amikor a kapitány lázasan félrebeszél, akár valami sebészi

beavatkozásban kellett segédkezni a hajón. A nyarakat rendszerint Londonban töltötte, az operába járt, aztán vadászatra ment a szintén a Carnarvon-birtokok közé tartozó nottinghamshire-i Bretbybe vagy Highclere-be, ahol egészen őszbe nyúlóan időzött, mielőtt ismét elviharzott utazásaira. Egyforma mértékben gyűjtögette a könyveket, a festményeket és az ismeretségeket. Noha a családja aggódott amiatt, hogy végre el kellene már köteleződni, teljesen elkényeztették.

Ezt az élvezetes rutint a negyedik gróf 1890 júniusában a londoni, Portman Square-i házában bekövetkezett halála szakította meg. Porchy időben vissza tudott érkezni az Ausztráliába és Japánba tett utazásáról ahhoz, hogy az apja halálos ágya mellett lehessen. A gróf egészsége az utolsó évében igen megromlott, és az élet minden területéről szerzett barátait meghatotta, milyen türelemmel viseli ezt. Azt mondogatták róla, hogy zseniális érzéke van a barátsághoz. Sir Arthur Hardinge tábornok, egy régi jó barát, a krími háború veteránja, ezt írta: „Egyike volt ő a legnagyobb úriembereknek, akit valaha ismertem, és noha a bizalmát nem adta egykönnyen, amikor megtette, azt teljes mértékben tette.”

A gróf koporsóját leszállították Londonból vidékre, hogy első hitveséhez hasonlóan a highclere-i könyvtárban kerüljön ravatalra. Lady Portsmouth így emlékezett vissza: „Egy különvonat jött Londonból, és ment vissza, elhozva a királynőt és a walesi herceget a halotti ravatalra. Lydonn kanonok gyönyörű búcsúztatót tartott... Néha úgy hiszem, biztos csak álmodtam, de az utolsó szavai azok voltak, hogy »nagyon boldog«.”

A gróf a halálakor hat gyermeket hagyott maga után. Örököse, George, lord Porchester immár Carnarvon ötödik grófjává lett.

A cím megöröklése voltaképpen nem járt életstílusának semmilyen azonnali megváltozásával. Atyja temetése és a végakarátának

elolvasása után az új lord Carnarvon ismét utazgatásba fogott, hátrahagyva Elsie-t Aubrey-val, Mervynnel és a két húgával, Margarettel meg Victoriával (akit Verának neveztek). Ők öten felváltva laktak Highclere-ben, a nottinghamshire-i Bretbyben, Londonban, Elsie saját birtokán, Teversalban, valamint az olaszországi Portofinóban álló villában, amit a negyedik gróf az özvegyére hagyott.

Winifred, lord Carnarvon nővére nem sokkal azelőtt ment hozzá a későbbi lord Burghclere-hez. Lady Portsmouth ezt írta naplójában: „A drága Winifred eljegyezte magát Mr. Herbert Gardnerrel, a néhai lord Gardner – sajnálatos módon – törvénytelen fiával. Ám ha a fiatalember szereti őt, továbbá helyes elveket követ és jó természetű, akkor mi mást kívánhatnánk? Winifred édes-kedves leány, sok boldogságot neki.”

Lord Carnarvon atyja sikeres, egyszersmind elővigyázatos ember is volt, aki bebiztosította a család anyagi jólétét. A birtokaikat jól igazgatta a megbízható személyzet; semmi sem tarthatta az új gróftól odahaza ízlése és hajlamai ellenében.

Lord Carnarvon kétségkívül szerette az apját – melegen és tisztelettel emlegette egész életében –, de mihelyt elintézték az elintézni valókat és eleget tettek a formaságoknak, készen állt öröksége átvételére, és egy már eleve fényűző életforma még tékozlóbbá tételére még több utazással, több megvásárolt régiséggel, mindenből többel. 1889-ben Egyiptomba tett utazása különösen jelentős kiruccánásnak bizonyult, mivel fellobbantotta egy életre szóló szenvedély szikráját, ami aztán utóbb nagyon is költségesnek bizonyult.

Három évvel később, ha nem is ment csődbe, de mélyen ült az adósságban. Jachtok, könyvritkaságok, műkincsek nem kaphatók olcsón, és a háztartás fenntartásának költségei Highclere-ben, a londoni Berkeley Square-en álló házban, plusz a többi birtokán szintén

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

figyelemre méltó összegekre rúgtak. 150 000 fontnyi tartozása volt: óriási summa, bár abban a korszakban semmi szín alatt nem számított szokatlannak az ő társadalmi osztályába tartozó fiatalembereknél. A walesi herceg volt mindük közül egyszerre a legszegényebb és a legextravagánsabb, teljességgel természetes gyakorlatnak állítva be, hogy a felsőbb osztálybeliek jócskán az anyagi lehetőségeiken felül költsenek. Lord Carnarvon ugyan hanyag volt, de nem gondatlan. Végző soron az apja fiaként tudta, kötelessége megvédelmezni azt a patriarkális – alapjában véve feudális – életformát, ami Highclereben még mindig fennállt. Teljes családok függtek tőle, és szeretett otthonát semmi esetre sem akarta elveszíteni. Ideje volt hát valami módot találni, amivel anyagilag bebiztosíthatja a jövőjét.